VI. évfolyam, 15. szám 1950 április 6

Ludas Matyi

1945 április 4

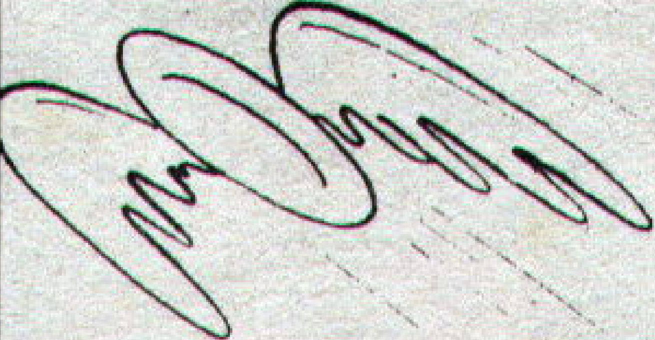
A szovjet katona: Megvirradt, emberek!

1940 április

— Hogyne sírnék, amikor elvitték az uramat a Horthy rendőrei, mert munkát és kenyeret követelt.

A repülő csészealjak nyomában...

Nyugati laptudósítások arról számolnak be, hogy Anglia, Franciaország, Hollandia és a többi Marshall-ország különböző pontjain titokzatos repülő csészealjakat láttak feltűnni. Tekintettel az ügy közérdekű voltára, kiküldöttük munkatársunkat, aki hosszas utánjárás, sőt utánrepülés után az alábbiakban számol be az ügy fejleményeiről:

1. A repülő csészealj semmiesetre sem azonosítható avval az edényféleséggel, amelyet házastársak szoktak nézeteltéréseik előrehaladása során egymás fejéhez vagdosni. Ez már annál kevésbé sem lehet, mert a konyhai csészealjakat mindig legalább két személy — a kirepítő és a megcélzott — látja egyszerre — gyermekek vagy barátok jelenlétében többen is —, míg a szóbanforgó csészealjakat legfeljebb egy-egy személy ha látta, de az sem biztosan.

2. A repülő csészealj — a felderített szemtanúk egybehangzó véleménye szerint — valami nagy, gyors és zúgó micsoda, amely a kapitalista államok válságai, királykérdésben való szavazás és a hidegháború kulminációs pontjai idején szokott fél kettő és negyed négy között megjelenni a kommunista többségű háztömbök felett. A csészealj alulról ível felfelé, ugyanolyan görbében, amilyenben zuhan az ottani dolgozók életszínvonala.

3. Családfája ismeretlen: a Marshall-országok benfentes körei szerint feltehetőleg Truman Henrik és Tito Jozefa törvénytelen viszonyából származik, erre azonban szemtanú és ujjlenyomat nincs. Oldalági rokonai közül felismerhető az Amerika Kacsája, a lochnessi szörny, a vasmenyasszony és a római pápa házibankárja. Ez utóbbira enged következtetni az a tény is, hogy egy római hajadon a repülő alj hatására kétfejű borjut szült, amely négy napig élt és ez alatt folyton ezt bégette: „De Gasperi a mi emberünk!"

4. Számos szemtanú után munkatársunk felkereste Hoffmann Pált, a marsallizáció európai csészeszakértőjét és nyilatkozatot kért tőle a repülő csodákra vonatkozólag.

— A repülő csészealj — mondotta megnyerő mosollyal — a Marshall-terv egyik ajándéka a világnak. A valóságban még nincs ugyan — hisz a feltűnésére vonatkozó híreket magam fogalmaztam a lapok számára, magam béreltem óradíjjal szemtanúkat a bolondokházából — de jótékony hatása máris érezhető. Elvonja az emberek figyelmét a mindennapi élettől, a létfenntartás apró-cseprő gondjaitól és eszmei magasságokba emeli. A repülő csészealj, amelyet — hogy bizalmasan eláruljam — követni fog a repülő köpőcsésze, a szárnyaló nokkedli-szaggató és a suhanó vájdling — a legjobb orvosszer a sztrájkok, a bérkövetelések és egyéb kommunista izgágáskodás ellen. Sikere már eddig is vetekszik a szuperbombáéval, mert azon — magunk között szólva — csak röhögnek az emberek, ez meg akkora marhaság, hogy elgondolkoztat mindenkit.

— És mik a jövő perspektívái? — kérdeztük Őt.

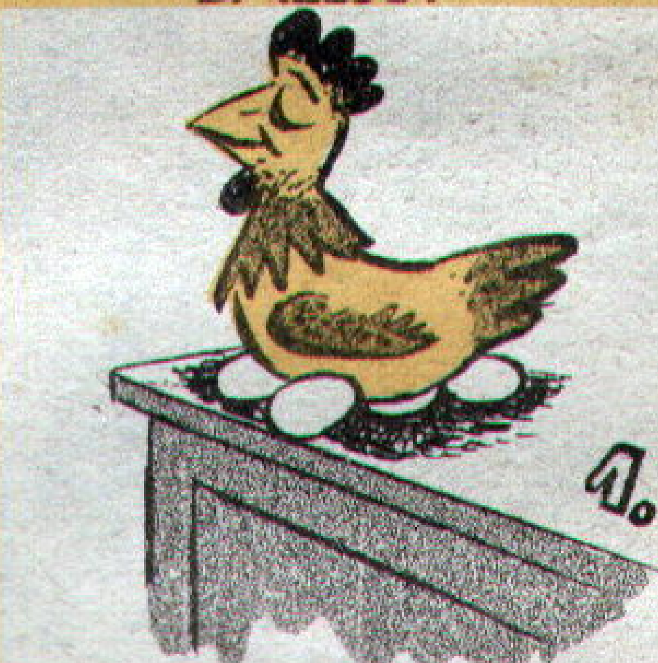
— Tervünk az — válaszolta —, hogy valamennyi nyugateurópai állam, beleértve Svájc, Tibet és Japán polgárainak rendszeresen kielégítsük repülőcsészealj-szükségletüket, hogy vasárnaponta minden dolgozónak csészealj, a további fejlődés során esetleg húsdaráló keringjen a fazeka felett. Így jelentős mértékben vélünk hozzájárulni a kommunizmus megállítását célzó harc sikeréhez — fejezte be nyilatkozatát.

Bontay Béla

Házi edzés a horgászidényre

BALESET

Amerikai üzleti fogás

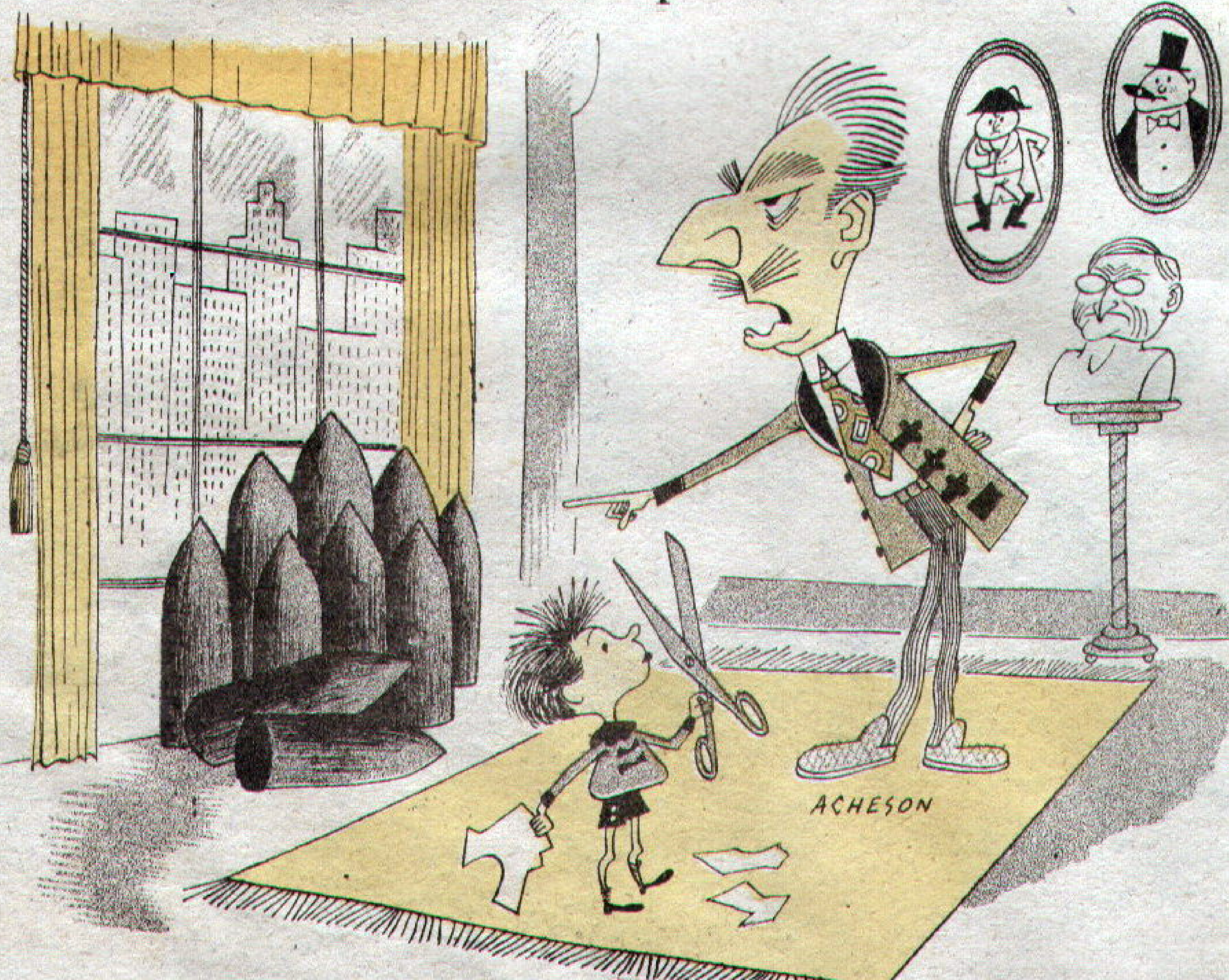
— És most kérem, menjen ki az üzlet elé és adja el a nyakkendőket.

Olcsóbban lehet repülőgépen utazni. Ez a bácsi ezentul lift helyett repülőgépen megy fel VI.-ik emeleti lakására.—

Hangtalan Heti Híradó

Boráros tér vezet a tejcsárdák forgalmában. Azt ajánljuk, hogy nevezzék el Tejáros-térnek.

Aki ismeri a „szuperatombombát"

— Teszed le mindjárt azt az ollót! Játszsál szépen azokkal a szuperatombombákkal, azok ártalmatlanok!

Legközelebbi számunk a husvéti ünnepek miatt egy nappal később csütörtökön jelenik meg!

Ludas Matyi

Főszerkesztő: GÁBOR ANDOR.
Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA.
Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ.

Kiadja a Szabadság Lapkiadó-vállalat.
Felelős kiadó: GOLACS ERNŐ.

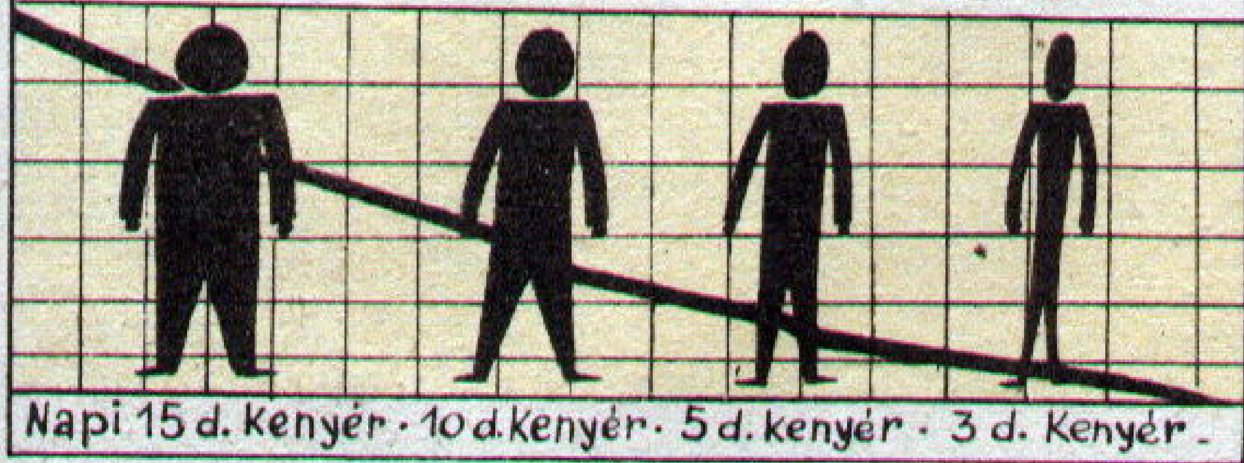
Szerkesztőség:
Budapest, V., Honvéd-utca 10.
Telefon: 127—750, 128—031.

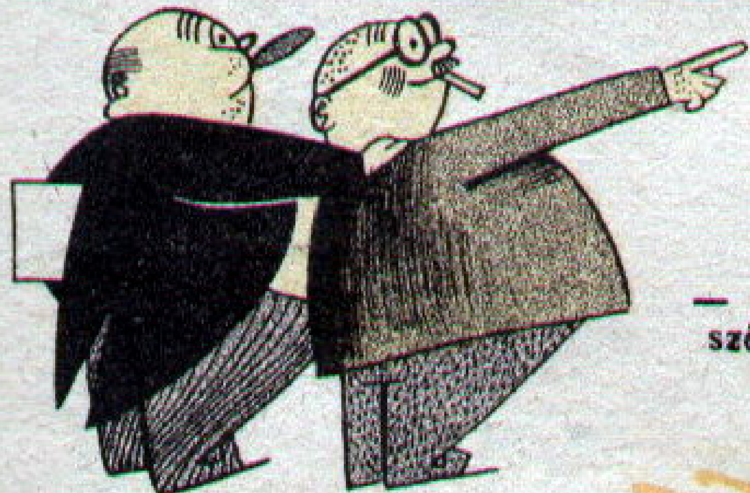
Kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3.
Telefon: 143—012, 143—017.

Nyomatott
a Budapesti Szikra Nyomda NV.
offset-körforgógépén
V., Honvéd-utca 10.
Felelős nyomdavezető:
Radnóti Károly.

1950 április

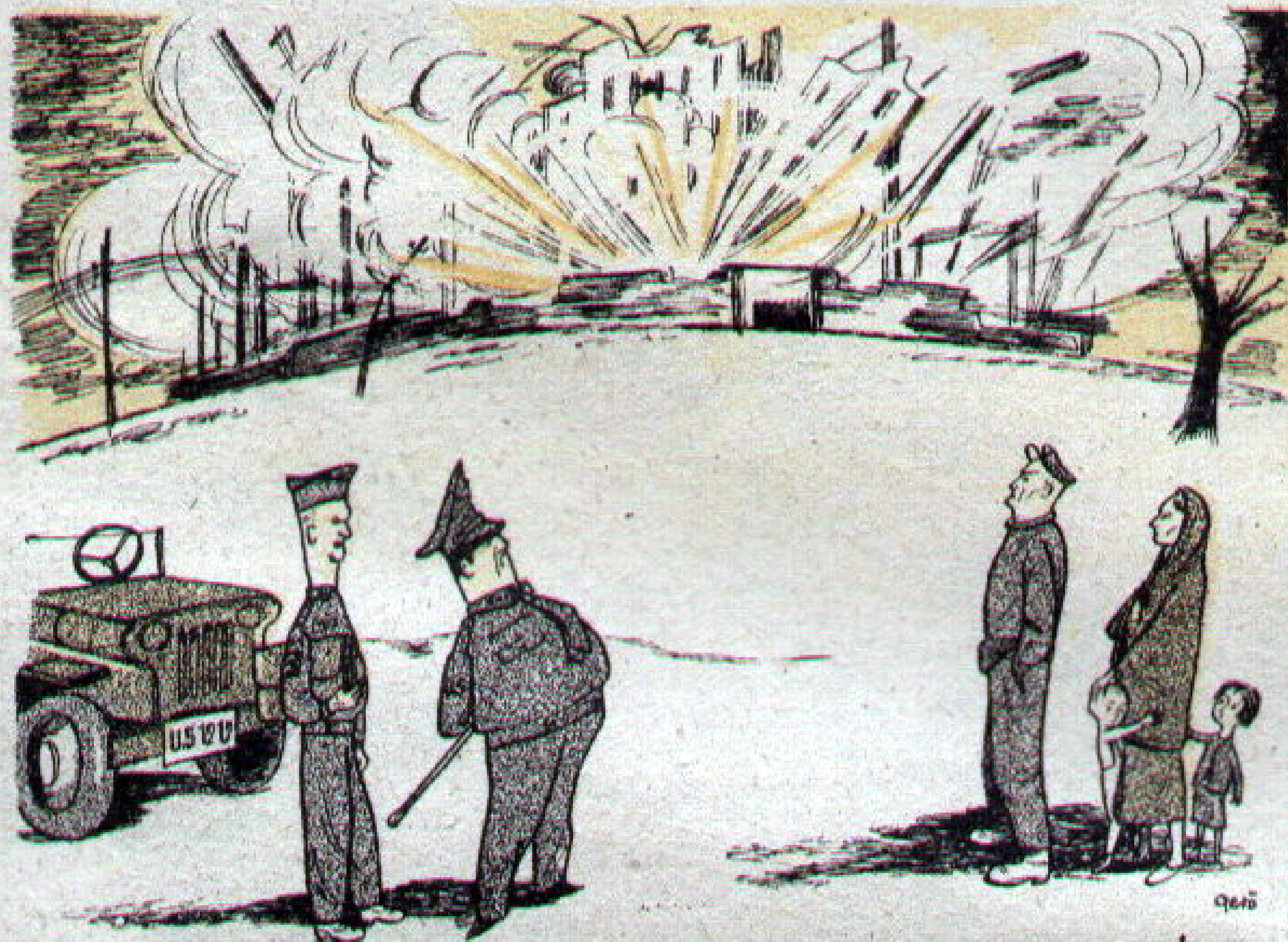
Csökken a kenyérfejadag a nyugati országokban

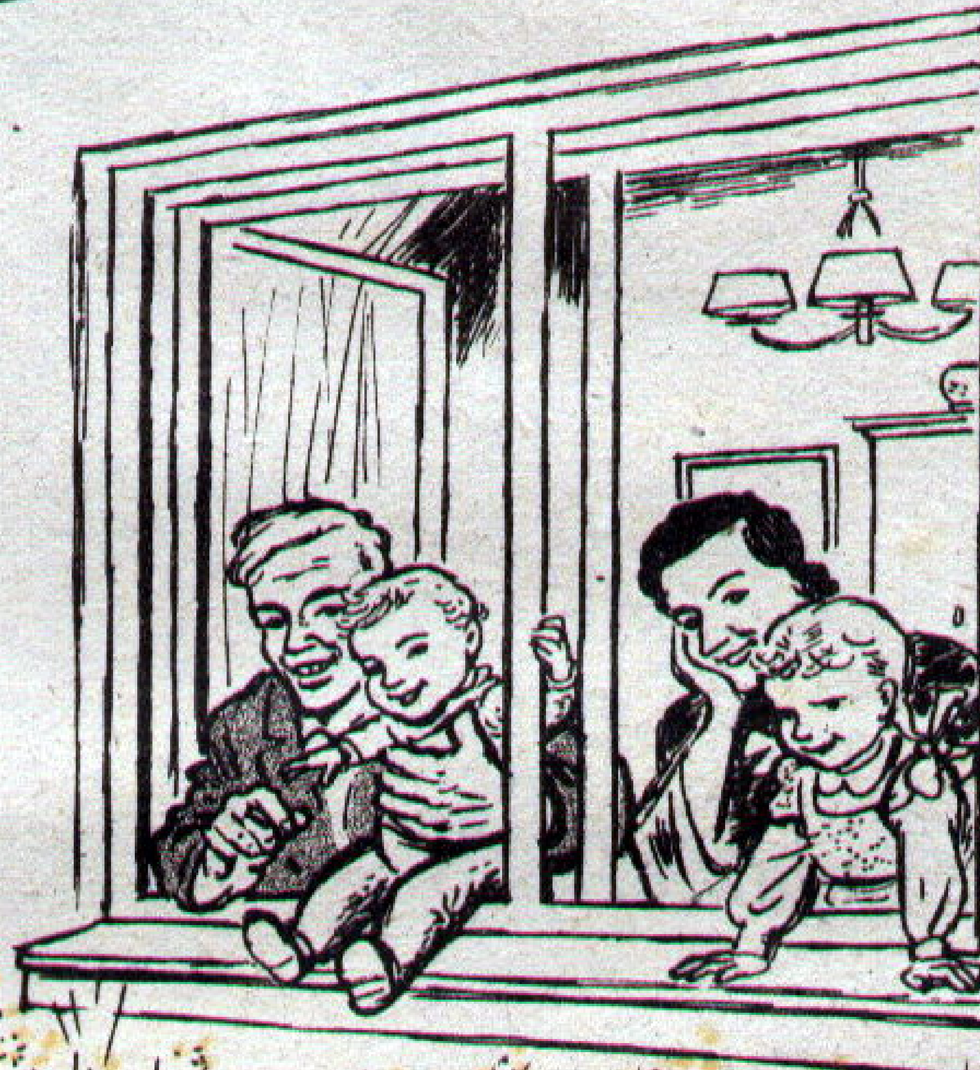
— Látja tőkés kolléga, milyen szépen f o g y n a k nálunk a munkanélküliek?

Üzemleszerelés Nyugatnémetországban

— Nyugodjanak meg, emberek, ezek csak átmeneti intézkedések, addig, amig mi eladjuk feleslegeinket, vagy amig maguk éhen halnak...

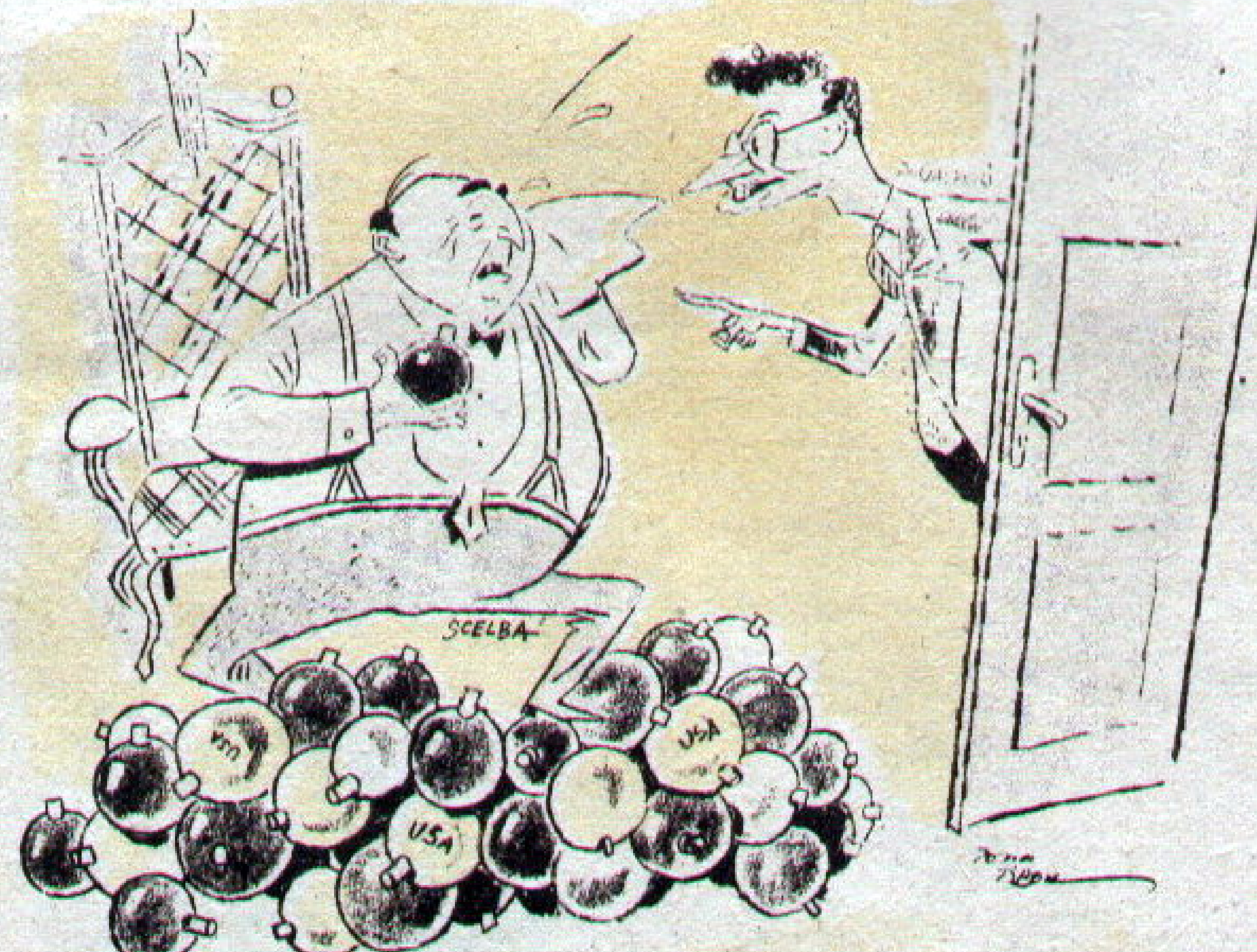
— Hogyne örülnék, amikor elvitték azokat a nyomorult viskókat és új életet hoztak a helyükbe.

Minél több kémjére

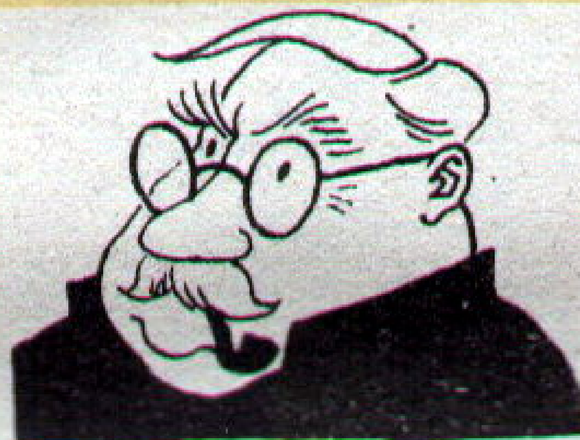
derül fény, annál sötétebb lesz Tito.

Legfelsőbb ellenőrzés

DE GASPERI: Mi az, kollégám, Olaszország sorsán kesereg?
SCELBA: A fenét! Szagolgatom a könnygázbombákat, amiket ma dobatok a munkások közé!

Tokovics asszonytárs

Tokovics asszonytárs 56 éves, őszülő hajú, szemüveges, az MNDSz szeminárium egyik legjobban tanuló hallgatója. Tekintete elgondolkozó, egész magatartása megnyerő, szerény. Rendszerint az utolsó sorban ül a szélén és elgondolkozva szívja pipáját. Ugyanis elfelejtettem megmondani, hogy Tokovics asszonytárs teljes neve: Tokovics Lajos.

A dolog úgy kezdődött, hogy Tokovics bácsi, egyébként altiszt egy nagy vállalat irodájában, elhatározta, hogy beiratkozik egy szemináriumba. Ő is érezte, — hogy mint mindnyájunknak — neki is fejlődnie kell politikai és kulturális vonatkozásban egyaránt. Jelentkezett hát az oktatási felelősnél.

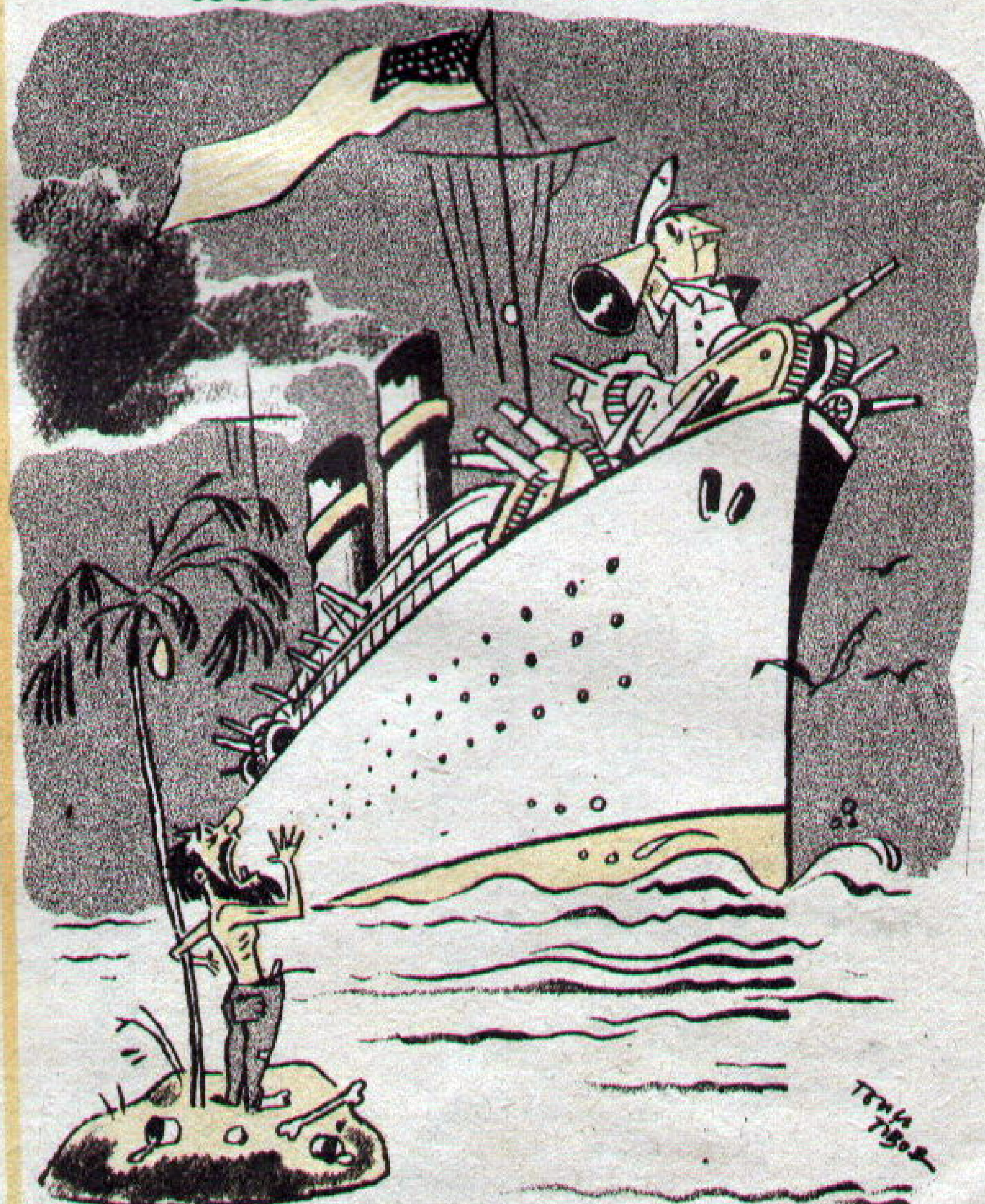
És itt kezdődött a bonyodalom. Akkor már a vállalat valamennyi szemináriumába kitették a „megtelt" táblát, minden hely be volt töltve. Az oktatási felelős azonban helyesen gondolkozott. Nem történhet meg az, hogy egy ember, aki fejlődni akar, ne kapjon erre lehetőséget. Sorra telefonálta tehát a szemináriumok vezetőit. Sikertelenül. Ekkor fejéhez kapott: — Megvan! Gyors telefon és Tokovics bácsi másnap megjelent az MNDSz szemináriumon. Némi meglepetéssel fogadták az asszonytársak, de harmadik alkalommal már szinte fel sem tűnt a csöndesen pipázgató Tokovics bácsi-néni.

Lassan a szeminárium egyik legjobb tanulója lett. Amikor a szakszervezeti szemináriumban hely ürült, szóltak Tokovics néni-bácsinak, átmehet, ha akar. Az asszonytársak nem engedték el. — Hogyisne, elvinnénék egy ilyen jó tanulót? Ez nem helyes káderpolitika!

Tokovics néni azóta már a második MNDSz szemináriumot végzi. Most már nem pipázik, hanem cigarettát szív, mint a többi asszonyok. És ha a nők jogáról van szó, úgy küzd mint egy oroszlán. Mint egy nőstényoroszlán.

TARDOS PÉTER.

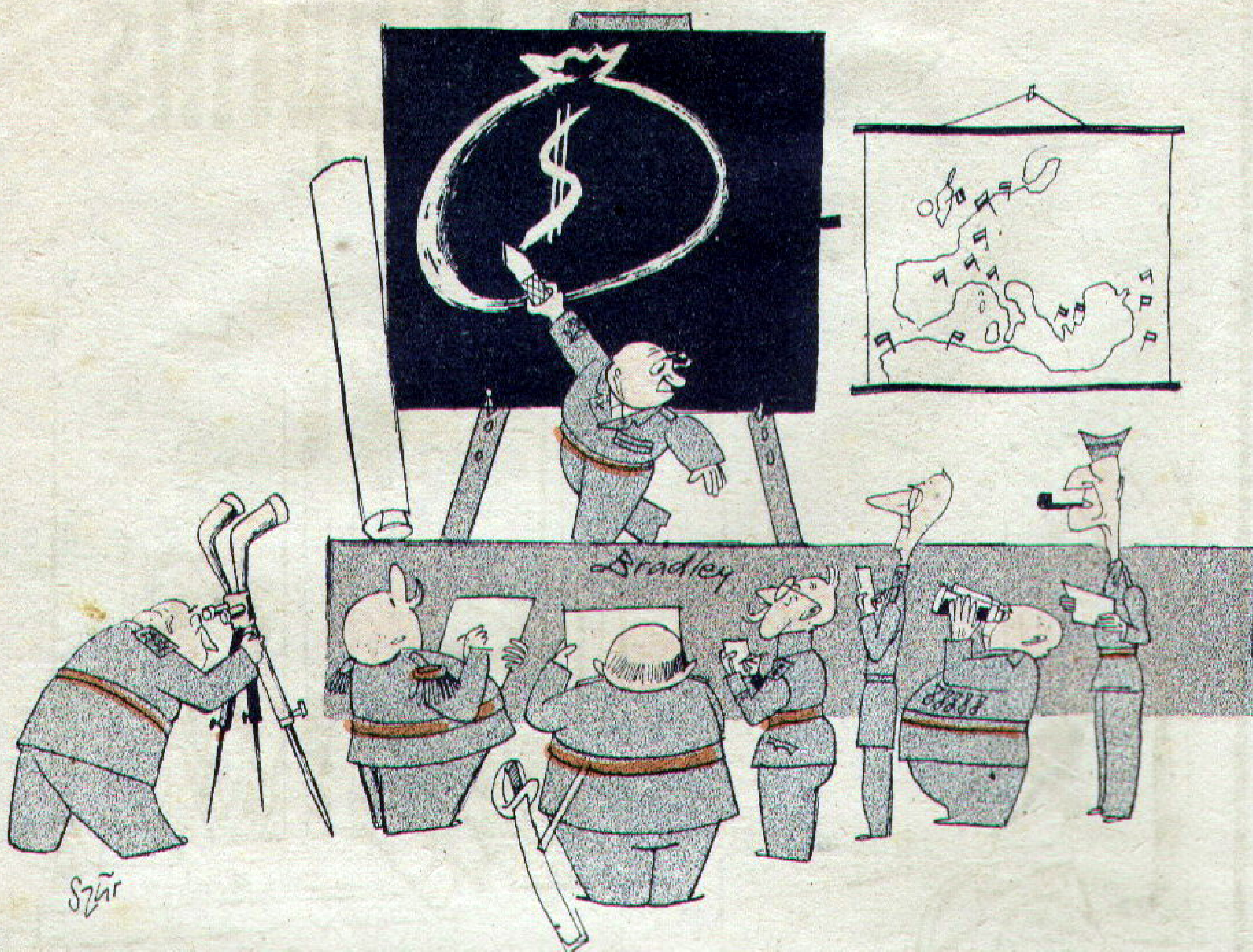
Mivel lehet egy amerikai hajótöröttet lebeszélni a hazatérésről?

— Halló, Truman még az elnök?
— Igen!
— Akkor maradok!

Fizessen elő a Ludas Matyira!

Védelmi tanács ült össze Hágában

Bradley: Ez uraim nincs a térképen, de ezt kell önöknek az utolsó katonájukig megvédeni!

Kiegészítés egy tudós angol tipphez

— Hallotta? Julian Huxley angol tudós, a föld lakcsságának csökkentését ajánlja a nyomor ellen.

— Van benne valami.

— Megőrült?

— Dehogy őrültem meg. Egészen biztos, hogy ha Bevinnel és Churchillel csökkentenék a föld lakosságát, mindjárt kisebb lenne Angliában a nyomor.

Ludas Matyi azt üzeni...

J. J.-né, János-kórház. Szellemes párbeszéd, de nem közölhető.

F. I., hídépítő. Bizony nem helyes, hogy a mélyfúrás dolgozói részére késik a normamegállapitás. Panasza helytálló, de a vers, amelyben közli, nem elég kifejező. Üdvözöljük.

M. J. traktoros, Békéscsaba. Szívesen elolvassuk írásait, küldje be egyszerű levélben szerkesztőségünk címére.

N. M., Bp. A rajzokra, sajnos, ugyanazt kell mondanunk, amit korábban az írásokra mondtunk: tanulnia, fejlődnie kell.

H. F., Debrecen. Az apróságok kedvesek, köszönjük.

Bendeguz, Vác. Az egyiket közölni fogjuk. Mai témákkal próbálkozzék.

Nem közölhetők: R. L., Baross-utca, R. B., Erőd-utca, D. L. H., Sz. I., Lőrinc.

1940 április

— Gyerünk emberek, gyerünk, szántsák fel a földemet!

Ha a volna ott nem lett volna

— Szerencsétlen ember vagyok én, — panaszkodott Vajling Ede rossz ismerősöm és nyugalmazott pénztári segéderő.

— Mindig elsózta az élet a levesemet, — siránkozott, — hidd el, nem rajtam mult, hogy csak enynyire vittem.

— Elhiszem, testvér — kértem részt fájdalmából —, hogy nem rajtad mult, hogy az vagy, aki vagy.

— Bár lánynak születtem volna, biztos jól férjhezmentem volna, — nézett vissza multjába és rám.

— Kivéve, ha férjed nem lett volna iszákos és kártyás, — vigasztaltam meg, hogy a lányság még nem minden.

Sóhajtva legyintett erre Ede és tovább emlékezett.

— Ha tanultam volna, akkor tudós lettem volna, vagy hercegprímás, mert jó eszem volt, az biztos, — s közben merengve turkált az orrában.

— Hogy volt-e eszed, nem tudom, hogy sokat nem tanultál, az biztos, de attól még lehettél volna hercegprímás.

— Na igen — felelte —, ha pap lettem volna. Viszont én katonatiszt akartam lenni. Bár az lettem volna, — tette hozzá mélabúsan.

— Ahogy ismerlek, — figyelmeztettem —, ha katonatiszt lettél volna, akkor most háborús bűnös lennél.

— Bizony, — fogadta el véleményem —, akkor talán föl is akasztottak volna — és borzongva tapogatta a nyakát.

— Ami késik, nem múlik, — nyugtattam meg és témát változtattam.

— Ha nem nősültél volna meg, Vajling, nem tetted volna tönkre a feleséged.

— Ha a feleségem nem csalt volna meg — tiltakozott —, akkor nem vertem volna.

— Igen ám, — elmélkedtem —, de ha nem ittad volna el a pénzed és vele az eszed és a szép lányokhoz sem jártál volna, megcsalt volna-e a feleséged?

— Bizony igazad van — helyeselt. — Ha az eszem el nem iszom, talán nyugdíjba sem küldtek volna.

— Valószinű — adtam igazat —, de ha idejében nem pótolod akkor a sikkasztott pénzt, nyugdíjba se mehettél volna.

— Hanem a börtönbe kerültem volna és mindenki újjal mutatott volna rám, — bólintott Ede komoran.

— Na, igy is megvan a vélemény rólad —, ismertettem a tényállást. De még nem késő, változtathatsz életeden.

— Ha el nem fuseráltam volna, változtatnék rajta, de már aligha volna lelkierőm hozzá — borzongott Ede.

— Hát mihez volna lelkierőd mégis? — vallattam reménykedve.

— Ha jó szíved volna — mondta Ede —, adnál ötven forintot kölcsön. De ha lelkierőm volna, százat kérnék.

— Hát ha én bolond volnék — válaszoltam —, akkor adnék száz forintot. De ha lehetséges volna, százat veretnék a fenekedre.

— Akkor többet veled szóba sem állok —, üvöltött Vajling és le akart keverni egy hatalmas pofont.

Olyan lendülettel ugrott nekem, hogy isten ugyse, le is kevert volna. Talán pár tucat pofont adott volna. Ha a volna ott nem lett volna.

Nagy S. József

Imperialista híradó

Washington

Achesont legutóbbi szerencsétlen beszéde után berendelte Truman a Fehér Házba.

— Nem vagyok magával megelégedve, Mr. Acheson — mondta neki szemrehányó hangon. — Miért nem önállóbb?

— Mennyiben? — hebegte Acheson.

— Mert összesen egy szája van — mondta haragosan Truman — és azt is én fogjam be?

Miami

Tegnap egy újonnan elkészült Dakota repülőgép próbarepülést végzett Florida felett és nem zuhant le. A dolog mögött valami panamát gyanitanak.

Bonn

Egy nyugatnémet ember kérdést intézett James Johnson ezredeshez, hogy miért röpítik a levegőbe a nyugatnémetországi gyárakat.

— Jó helyen vannak azok a levegőben — nyugtatta meg az ezredes. — Hiszen egész Nyugatnémetország a levegőben lóg és a lakosai a levegőből élnek.

Gumigolyókkal szavaztak Jugoszláviában

Ötéves emlék

Megpillantván Fenyéryt, aki a körút és a Király-utca sarkán ült egy fürdőkád szélén szmókingban, fején hósapkával és bakanccsal a lábán, azonnal feléje siettem. Könnyedén átugrottam egy döglött lovat s már ott is álltam előtte, s már ráztuk is egymás kezét forrón és szivélyesen, szinte tobzódva a találkozás örömében. 1945 februárját írták, akiknek maradt valami írószerszámuk.

Tulajdonképpen nem ismertem ezt az embert. Lehet, hogy iskolába jártam együtt vele, talán kollégám volt valahol, mindegy. Köszönőviszonyban voltam vele, mint annyian másokkal, teljesen indokolatlanul. Most azonban hallatlanul közeli rokonságba kerültünk: midketten túléltük a város ostromát. Leültem mellé a kád szélére s azonnal elmeséltem háborús élményeimet, dicsekedvén szerencsémmel, amely a legkritikusabb pillanatokban is átmentett az utókor részére. Ő az elbeszélők ama fajtájához tartozott, akik nem szerencséjükkel kérkedtek, hanem ügyességükkel. Harsány hahota közben beszélte el, miként tévesztett meg egy zászlóalj SS-katonát, akik őt kivégzés ügyében keresték s hogyan menekült végülis előlük úszva a Dunán, a víz alatt, mert éppen légiriadó volt.

Elbeszélése végül beletorkollott a jelenbe s az arca egyre jobban elkomorult. Mint kiderült, súlyos élelmezési gondjai voltak.

Az ilyesmi akkoriban nem igen renditette meg az embert. Virágzott a cserekereskedelem, valamihez mindig hozzá lehetett jutni. Meg is mondtam neki:

— Nincs amiért kosztot cserélj?

— Száz kiló csokoládém van.

Ennyi csokoládé hallatára elállt a lélekzetem. Száz kiló! Amikor még 15 deka drazsét sem tudok megenni!

— Ne firtassuk, honnan — folytatta, mintha kétségbe vontam volna, hogy lopta — van. És képtelen vagyok egy kétkilós kenyeret szerezni. Otthon van kérlek száz kiló csokoládém, két tömbben az ágy alatt. Százhúsz kilóm volt, de húszat megettem három hét alatt. Csak csokoládét ettem, semmi mást. Most már kihányom, mit csináljak?

— Dehát a csokoládé valóságos inyencfalat! — kiáltottam fel eléggé tapintatlanul.

— Az lehet. De nem cserecikk. Luxusdolog. Zsírt, kenyeret, krumplit, lisztet nem adnak érte. Tegnap kaphattam volna érte egy mázsa mazsolát. Valaki öt kilóért igért egy pianínót. Minek? Inkább ott rothadjon meg az ágy alatt.

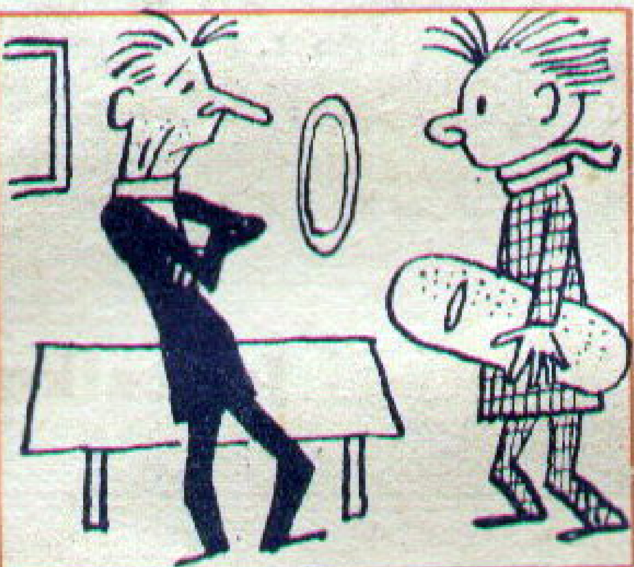
Rámutattam magatartásának ostoba és antiszociális voltára, majd néhány emberi szóval bátorítást nyujtva neki, magára hagytam. A ligetbe siettem ugyanis rőzsét szedni, estére piknikre voltam hivatalos s a tüzelőanyagról nekem kellett gondoskodnom.

*

Mondanom sem kell, hogy akkoriban magam is remetekoszton éltem, gyökerekkel és erdei sáskával táplálkozván. De törődtem is az ilyesmivel! Minden reggel a meglepetés örömével konstatáltam, hogy a fejem a nyakamon van s üres gyomorral is vidáman sétáltam naphosszat, mélyen tüdőre szippantva a szabadságot, mint valami nagyon finom cigarettát. Fenyéryt a mázsányi csokoládéjával elfelejtettem. Sok ismerősöm bukkant fel, sok volt a mesélnivalóm, hiszen olyan szerencsés körülmények között senki sem maradt életben, mint én. Illetve meg még az, akinek éppen meséltem.

Április közepetáján azonban ismét szőnyegre került Fenyéry. Az én drága, kedves celldömölki nagynéném — már nem tudom hogy hívták — egy reggel hatalmas batyúval a hátán megjelent lakásom ajtajában. Elmeséltem neki, milyen szerencsés körülmények között vészeltem át a háborút, aztán megcsókoltam és megkérdeztem, élelmiszert hozott-e. Igenlő válaszára kibontottam a batyút, és a szememszám elállt (a fülemről nem is beszélve). A batyúban hat nagy kenyér volt. Cserecikknek hozta.

Negyedóra mulva daliás léptekkel meneteltem Fenyéry lakása felé (szerencsére a címét megőriztem). Hónom alatt egy kenyér, szívemben a repeső öröm: csokoládém lesz. Mert most már bevallhatom, hogy a Fenyéryvel való találkozás óta erre a napra vártam.

Otthon találtam. Köszönés helyett letettem asztalára a kenyeret. Köszönés helyett így szólt:

— Mennyit kérsz érte?

— Egy kilót.

— Mit, egy kilót. Hogyhogy egy kilót?

— Egy kiló csokoládét — és az ágy alá mutattam.

— Két dollár.

— Mi két dollár. Hogyhogy két dollár?

— Egy kiló csokoládé ára.

Megvetőn végigmértem, fogtam a kenyeret és eltávoztam

*

Fenyéry azóta már régen Délamerikában van. Egy közös ismerősünk éppen a napokban mesélte el, hogy gyönyörű karriert csinált: hat kiló arannyal szökött át a határon, s ma már a saját biciklijén jár.

Tábi László

Éljen Sztálin, népünk nagy felszabadítója!

— Gyerünk emberek, gyerünk, szántsuk fel a földünket!

Olyan gyerekszáj, amelyik még beszélni se tud

Derelyénének ikrei születnek. Az ismerősök lelkesen gratulálnak az asszonynak.

— Na és lehet tőlük éjjel aludni? — kérdezi valaki.

— Meglehetősen — feleli Derelyéné. — Az egyik úgy ordít, hogy a másikat nem is lehet hallani.

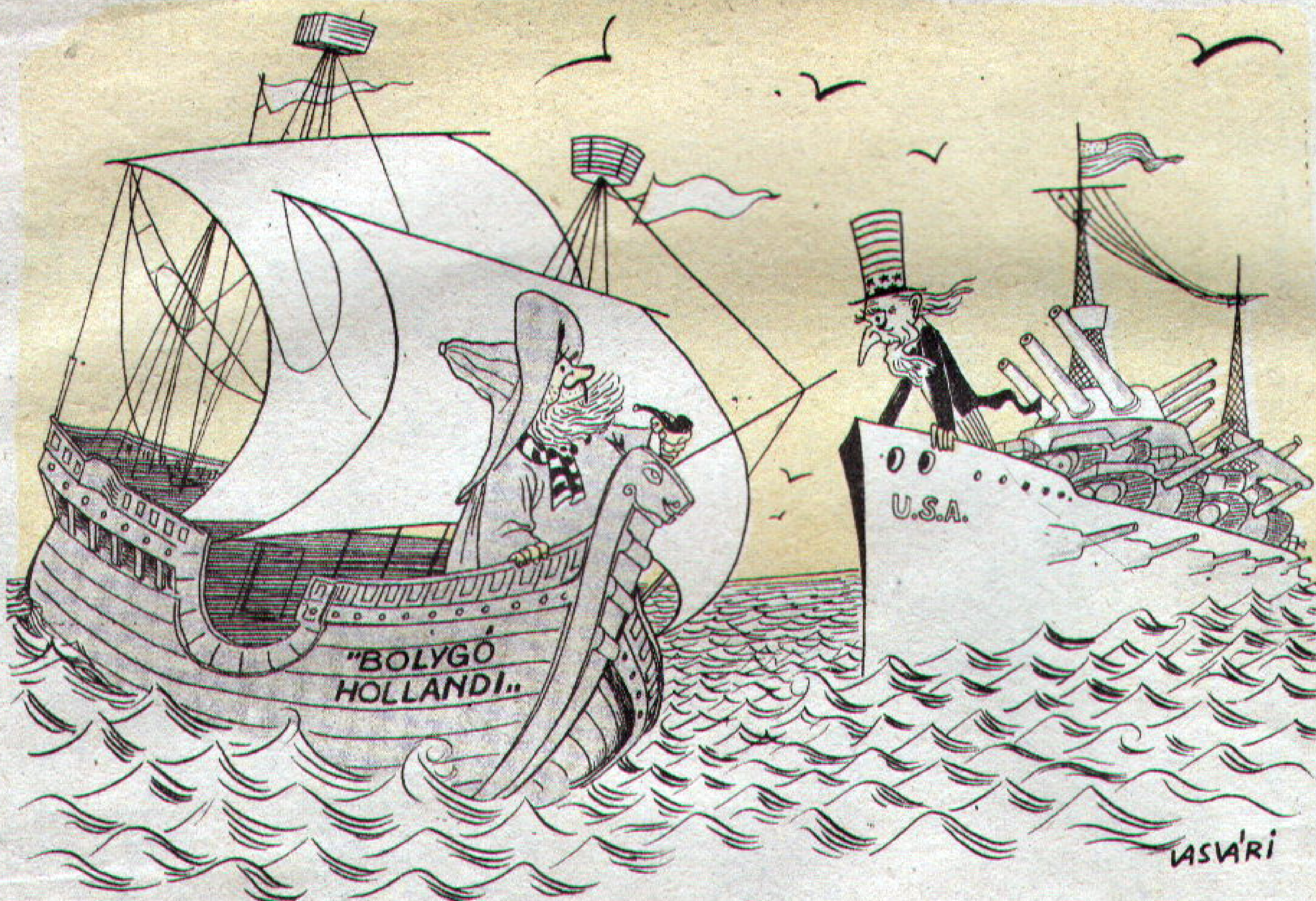

1940 április

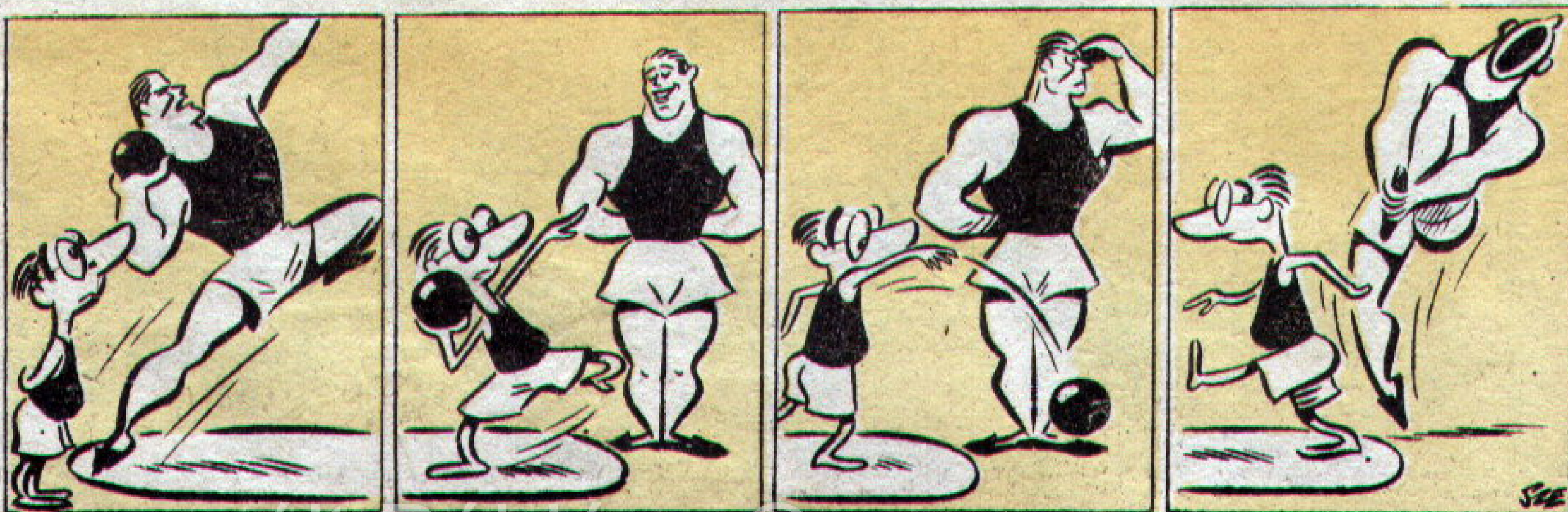
— Hát érdemes volt megszerezni a mérnöki diplomát?

Sehol se rakják ki az imperialisták fegyverszállítmányait

Bolygó hollandi: Bolygunk kolléga úr, bolygunk? ...

Pimf Pali kedvet kap a súlydobáshoz

Kulturfront

Elszaladt a siska göbe

Az álnépdalokról írt multheti cikkemnek meglehetősen nagy visszhangja volt. Az egyik hozzászóló egy fiatal lány volt, aki csillogó szemmel megkérdezte tőlem, hogy mi közöm az egészhez a másik hozzászóló pedig egy fiatalember volt, aki megkérdezte, hogyan lehet az eredeti népdalt a rossz műdaltól megkülönböztetni és hogy az Uri muriban sűrűn énekelt kanásznóta valódi népdal-e.

Utóbbi kérdésre válaszolva közlöm, hogy a dolog igen egyszerű. Először is megnézzük a szóbanforgó nótát, jelen esetben a kanásznótát, amely így kezdődik:

Elszaladt a siska göbe
Kilenc malacával,
Utána ment a kanász
Fényes baltájával.

Hücs ki siska a berekbül
Csak a füle látszik,
Hát a kanász mit csinál?
Babájával játszik.
Hej, élet, élet stb.

Ezekután feltesszük magunknak a kérdést: Írhatták ezt a nótát Pesten? Írhatta-e a közismert lirizáló slágerszerző? És mindjárt meg is adjuk a választ magunknak: Nem, mert ha ő írta volna, akkor a nóta így hangzanék:

Elszaladt a siska göbe
Kilenc malacával,
A szájáért epedek
Ma is forró szájjal.

Csupa könny az ólam, de ő
Oda se bagózik,
Az alkonyon egy balkonyon
Már mással tangózik.

Ezt tehát tisztáztuk, a kizárásos módszer alapján megállapítottuk, hogy e dalt X nem írhatta. Ezekután nézzük meg alaposan, irhatta-e vajjon Y, a vonaltalanságáról közismert, ambiciózus álvonalas szövegiró? A válasz: Nem! Mert ha ő írta volna a szöveget, az szószerint ez volna:

Zakatol a siska göbe
Kilenc satújával,
Excenterprés, düzni, drehus,
Kilenc élmunkással.

Hogyha már épp szóbajött,
Kimondom én akkor:
Menetvágó, esztergapad,
Valcni, kombájn, traktor!

Tehát minden kétséget kizáróan Y sem jöhet szóba, mint szerző. Vegyük a harmadik esetet: Lehetséges-e, hogy Z, a kiváló műdalköltő, a közismert néptelen népies, írta ezt a nótát. Nézzük csak. Nem lehetséges, mert ez esetben a dal így hangzanék:

Kéknefelejcs, vályú lombja
Zsebkendőmnek böge,
Vagy aluszol, vagy meghaltál
Szöke siska göbe.

Tubarózsa, kecskebogyó,
Hullott birka döge,
Te leszel a feleségem,
Te szép siska göbe.

Ez az utolsó feltevés is elesvén, marad még egy lehetőség: a kanásznóta eredeti népdal, szülőhelye az Ormánság.

És ezzel el is találtuk.

Ugye egyszerű?

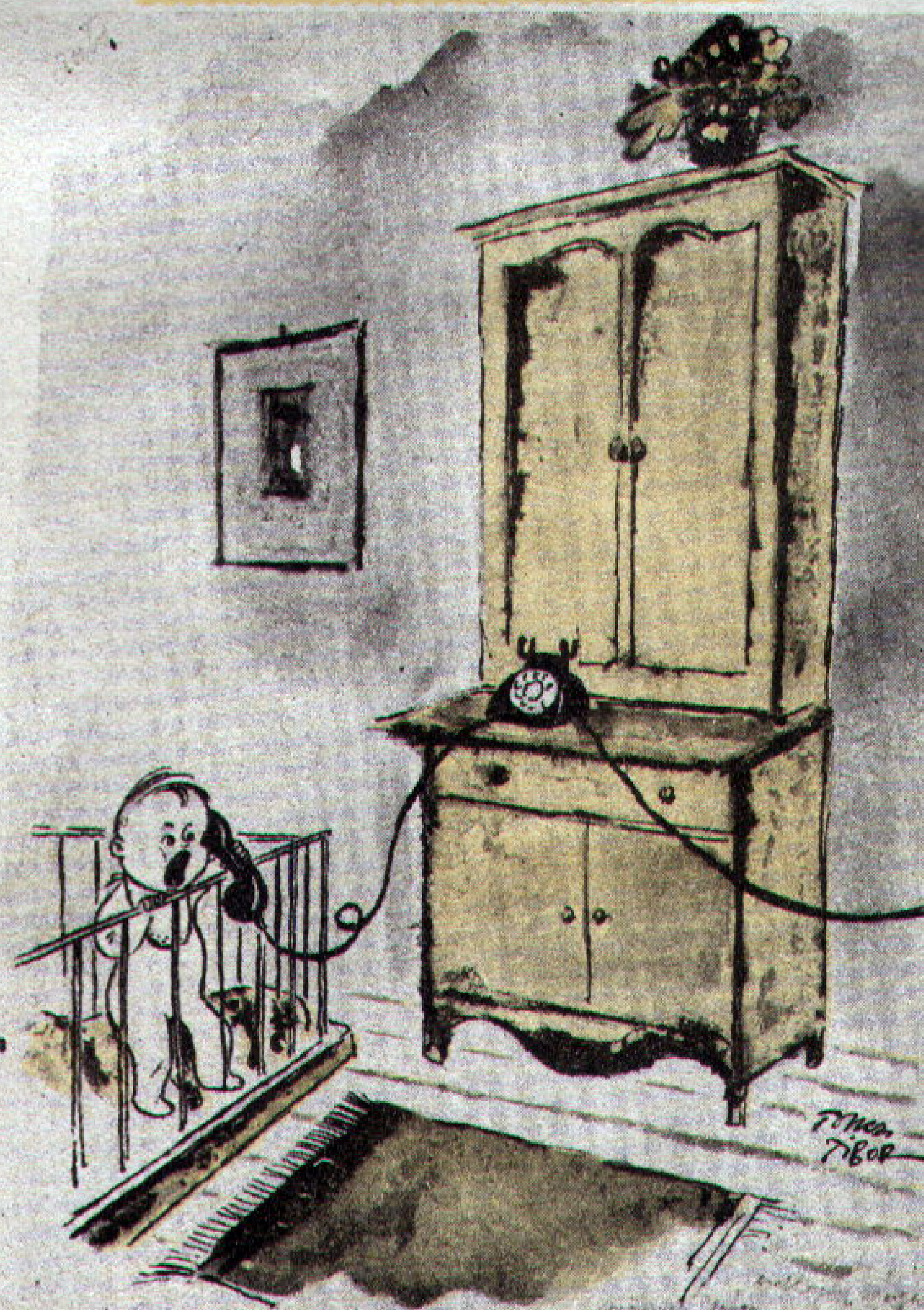
Gergely Miklós

Gyorsvasútépitkezés Pesten

L. M.: Csak fúrjatok nyugodtan, ez nem olyan fúrás, amiért én haragszom!

Jancsika és a telefon

— Halló! Kérem, én még nem tudok beszélni! Hívjon vissza fél év mulva.

A humor MESTEREI

Arkágyij Vasziljev

Földrajzi lecke

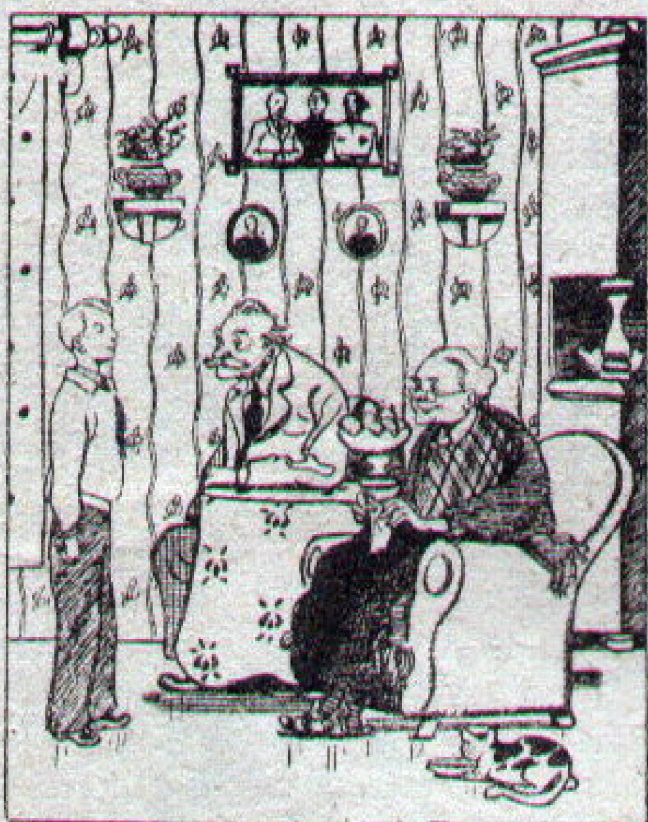
Vinográdovéknál egy kis zavar támadt.

Reggel levelet hozott a postás a legkisebb fiútól Konsztantyintól, aki az Állatorvosi Főiskola elvégzése utan Moszkvába utazott kinevezése átvételére. És onnan váratlanul egyenesen a szolgálati helyére.

A levelet az öreg Nyikoláj Sztyepánovics vette át. Szórakozottságból valahova elrakta a borítékot, amelyen rajta-állt fia címe s most az egész család találgatja, melyik városban él a fiatal állatorvos.

Nyikoláj Sztyepánovics már tizedszer ismétli:

— Szokásom mingyárt a kovertát megnézni. Mert ha Szárátov áll rajta, akkor Misenykától jött a levél; ha Minszk, akkor Manyától, ha Szmolenszk, akkor Zójától. S az a

város, ahol most Kosztya lakik, egészen új...

Nyikoláj Sztyepánovics a plafónra emeli a szemét s elkezdi felsorolni:

— Kaszímov, Barnaul, Cseljábinszk...

Felesége, Anna Ivánovna, félbeszakítja:

— Szép kis új városokat találsz te ki. Kaszímovban a nénikém élt hetvenhárom évig...

Nyikoláj Sztyepánovics földrajzi tudománya nem valami ragyogó. Ezért lábujjhegyen kimegy a lakásból s öt perc mulva magával hozza a szomszédból Mitykát, a hatodik osztályost.

Az asztalra tál kerül, teli almával. Anna Ivánova kérdő tekintetére az öreg ezt súgja válaszul:

— Ezek a fiatalok mindent tudnak. Mitykának kitűnője van földrajzból. Mingyárt fel fogja sorolni az összes új városokat. S nekem eszembe fog jutni, hogy melyik állt a borítékon.

Mityka összeráncolja a szemöldökét s tárgyilagosan megkérdezi:

— Nem emlékszik, milyen betűvel kezdődött a város neve?

Nyikoláj Sztyepánovics abbahagyja a mosolyt s époly tárgyilagossággal felel:

— Azt hiszem Ká-val. Igen, avval, Ká-val.

Mityka nagy léptekkel jár föl-alá a szobában, (ahogy' a földrajz-tanára, Pável Alekszejevics) s felsorolja:

— Az első: Kirovszk, valamikor Hibinogorszknak hívták. Az új bányászati központ apatitokat és nefelinokat illetően. A második: Karaganda, szénbánya-központ, új gyorsan fejlödő város, mely Kazahsztánban a második hellyé fejlődött, közvetlen a főváros, Alma-Ata után. A harmadik. Komszomolszk, az Amúr mellett, az ifjúság városa, melyet a tajga legsarkában épített a Komszomol.

Miután az összes Ká-val kezdődő új városokat elszámlálta s meggyőződött róla, hogy Nyikoláj Sztyepánovicsnak nem felelnek meg, Mityka betűrendben elkezdi a városok felsorolását: Bálhas, Vorkuta*) Magnitogorszk, Magadan, Igorka...

Nyikoláj Sztyepánovics már elfeledte, miért hivta át Mitykát, s elragadtatva hallgatja a fiatal lektor előadását. És Mityka igyekszik. Néhány várost csak futólag említ meg, csak név szerint, de másokról részletes jellemzést ad:

— Kérem a figyelmüket Sztálinabad felé fordítani. Ez egy elhanyagolt Diusambe nevű falu helyén keletkezett s ma Tadzsikisztán fővárosa. Vagy itt van például Sztálinszk, a kuznyeczki kőszénmedence központja...

Anna Ivánova kizökkenti Nyikoláj Sztyepánovicsot a földrajzi élvezetből:

— De mi van a fiúnk városával?

Mityka Nyikoláj Sztyepánovicsra vet egy kérdő tekintetet s aztán, mint a földrajztanára, Pável Alekszejevics, megkérdi:

— Talán túlgyorsan beszélek? Talán tisztelt figyelmük már kimerült?

Anna Ivánova szívélyesen susogja:

— Egyék egy almácskát, pihenjen kissé.

Mityka kiválasztja a legkisebb almát, óvatosan beleharap és újabb előadásba kezd:

— Ezek az almák nagyon szépek. Nemhiába mondotta a természet nagy átalakitója, Micsúrin...

Nyikoláj Sztyepánovics felugrik és elkiáltja magát:

— Megvan! Megvan! Micsúrinszk!

Mityka sértődötten mondja:

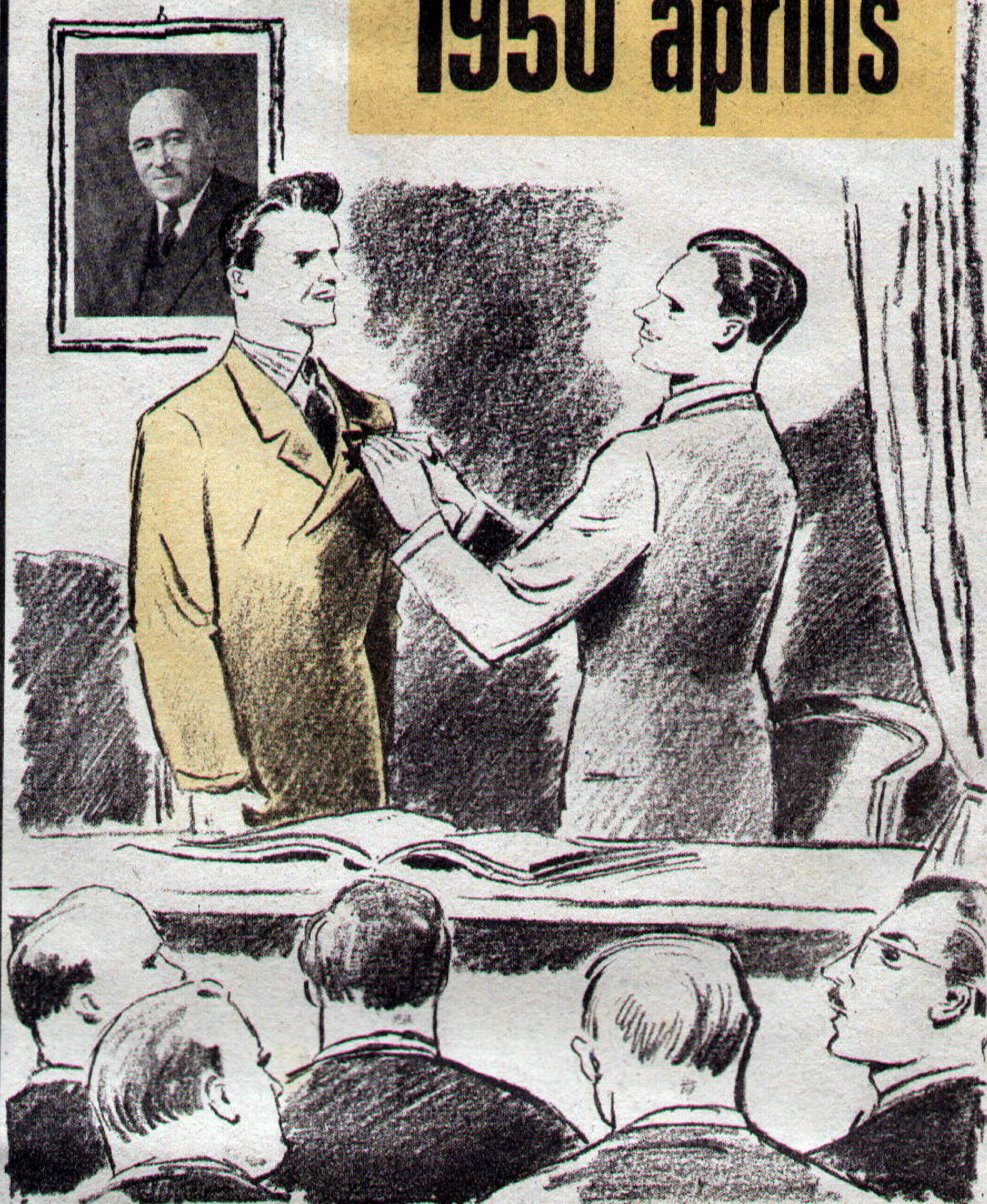
— Micsoda új város ez? Micsúrinszk: a volt Kozlov. Igy hívták. Ilyen átkeresztelt város sok van nálunk. Például Kalinyingrád a volt Königsberg, vagy Szovjetszk a volt Tilzit...

Mityka leteszi az almát és hazamegy.

Nyikoláj Sztyepánovics felírja: Micsúrinszk.

*) Az orosz ábécében a V a B után következik.

1950 április

— Hát érdemes volt megszerezni a diplomát!

A kezdő kerékpáros újítása

Készen áll az állatkert az uj idényre

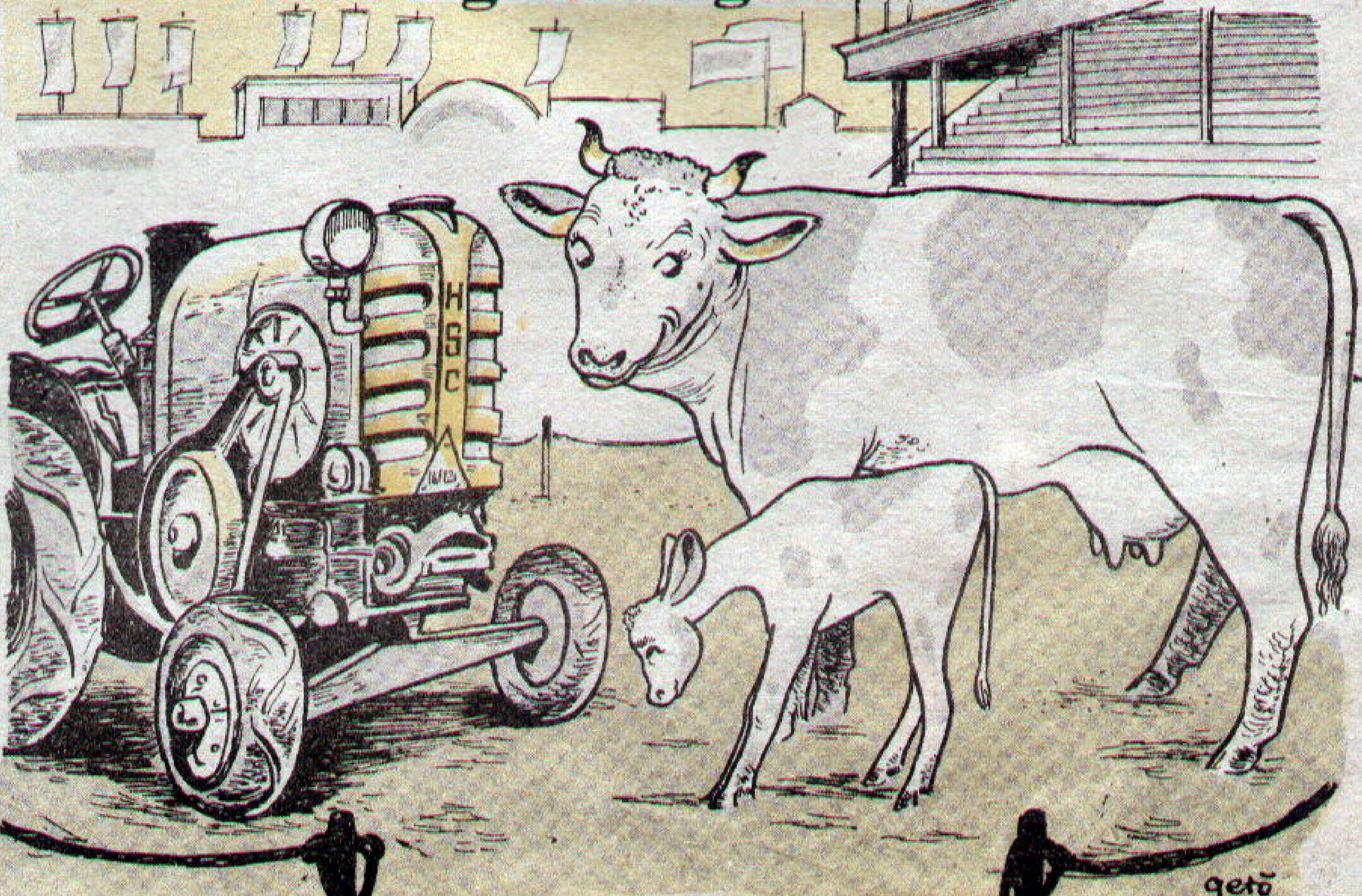
— Szerelő elvtárs, még ezt a csövet kell megjavítani!

Feljavul a kiskórházak kosztja

— A csepeli kiskórházba vigyenek, ott remek a lekváros bukta...

A Mezőgazdasági Kiállításon

Riska (a bocihoz): Köszönj szépen a traktor bácsinak, mert most már ő dolgozik helyettünk.

Ludas Matyi a Gschwindt-gyárban

Titokzatos emberek

tűnnek fel előttünk időnként, míg az üzemet járjuk. Az egyik a pártirodába ugrik be valami levelet lobogtatva, a másikba az élesztő osztályon botlunk bele, amint éppen magyaráz valakinek valamit az egyik sarokban, a harmadikat a pincében látjuk tárgyalni, a negyedik az udvaron suhan át a hordók között, hogy lecsapjon egy kádármesterre. Olyan javakorabelieknek néznénk ezeket a titokzatos embereket, ha nem volna mindegyik olyan fürge, mint a csík. A titokzatos pedig bennük az, hogy meglepően hasonlítanak egymásra.

Kik ezek a titokzatos emberek? — kérdezzük a párttitkárt, aki készséggel adja meg a felvilágosítást. Ezek a titokzatos emberek Mazács elvtárs. Eggyen vannak összesen. Ő az a propagandista, aki mindenütt ott van. Végülis a pártirodán sikerül elcsípnünk és belenyomjuk egy székbe. De a motor nem áll le benne. Izeg-mozog, míg lerajzoljuk, állandóan fenyeget a veszély, hogy egyszercsak elindul és meg sem áll a padlásig. Az április 4-i felvonulást szervezi, minden perce drága. Amikor az oktatás kérdését szóbahozzuk, mégis belemelegszik:

— A szemináriumokon eleinte könnyű dolgunk volt, rengetegen jelentkeztek szemináriumi hallgatónak. De amikor kiderült, hogy a hallgatónak nemcsak hallgatnia kell, hanem beszélnie is, nehezebb lett. De azért halad szépen a dolog.

— Azt hallottuk, hogy Mazács elvtárs sokat tanul.

— Hát tanulgatok. Be kell hozni azt, amit harminc év alatt mulasztottam. Járok haladó szemináriumra, káderképző iskolára, a szakmai tanfolyamon már én adom elő a társadalmi ismereteket.

— És amikor este hazamegy, még kitanulja a gyerekek tankönyveit is — árulkodik a párttitkár.

— Most csak az bosszant, — fordítja a szót Mazács elvtárs, — hogy a kocsisokat nem tudom beszervezni. Pedig intelligens emberek, jó anyag, rájuk férne egy kis tanulás.

Szidjuk a kocsisokat, mint egy kocsis. Mazács elvtárs azonban tud valamit a mentségükre. A kocsis hajnalban kel, már hatkor ott ül a ló faránál, idegmunkát végez egész nap, munka után még ápolja a lovat.

— Hát az biztos, hogy nem könnyű munka. Utána még tanulni is... Mazács elvtárs mi volt, mielőtt propagandista lett? — kérdezzük.

— Kocsis, — feleli és elmosolyodik. Hát persze azért lehet, ha az ember akar... De majd csak meggyőzzük őket is, csak az a fontos...

A mondat végét már nem halljuk. A rajz elkészült és Mazács elvtárs a következő pillanatban már az udvaron szalad keresztül és eltűnik a csomagoló ajtajában.

Sulyán István
Ü. B.-titkár

Hedrich Márton
pincemester

Kuron Gergely
kádár

Hammer György
élmunkáskádár

Pagán Istvánné

Kocsis Sándorné
élesztő-munkásnő
(Szabadságharcos-oktatónő)

Mazács József
propagandista

Gépkocsivezetők tanácskozása

Minden gépkocsivezető tudja, hogy a soffőr után a gépkocsivezető a világ legelfoglaltabb embere. Éppen ezért a gépkocsivezetők, úgy is, mint soffőrök, értekezletet tartottak, amelynek egyetlen napirendi pontja volt: milyen kifogásokat gyártsanak, ha be akarnák őket párt- vagy szakszervezeti munkára fogni. Az előadó vázolta elgondolásait.

— Tisztelt srácok! Nyakunkon a kés. Állítólag szemináriumot szerveznek számunkra. De nem kell betojni. Szerintem a következő firkákkal lehet operálni. Először is reggel nem mehetünk, mert reggel van és mi ilyenkor a szakkönyveket bújjuk, a kuplungot vizsgáljuk, vagy a totót beszéljük meg, de erre ne hivatkozzunk. Délután nem mehetünk, mert délután van és vagy a meleg nagy, vagy a hideg és ez károsan befolyásolja a soffőr érzékeny lelkét, na és persze a kocsit is vezetni kell. Marad tehát az este. Este viszont nem mehetünk, mert este van és vagy randevúra, vagy haza kell menni, vagy a haverokhoz kell menni, megbeszélni, Grosics-e a jobb kapus, vagy Henni. Most képzeljük el, napi huszonnyolcórai munka után elkívánná tőlünk a párttitkár, hogy szemináriumokkal gyötörjük magunkat. Aztán itt van a falujság. Nem vagyunk mi Solochov vagy Aragon, hogy cikket tudjunk írni. A színjátszó csoportba azért nem léphetünk be, mert elég nekünk bejátszani, hogy mennyire nem érünk rá. Az MHK-ra még csak jelentkezhetünk, ráérünk akkor ellógni, ha próbázni kell. Falujárásra nem megyünk, minden paraszt jól tudja, hogy a soffőr csirkét gázol, még megvernének. Na mi van még? Mindegy, akármi van, számunkra úgy sincs.

— Tehát megszavazzátok, hogy részünkre csak a szakmai munka és egyebekben csak a kifogás létezik s továbbra is ilyen vidám élet folyjék?

A gépkocsivezetők hosszabb vita után elfogadták az előadó javaslatát. A vita anyaga az volt, hogy az Edosz-Textiles mérkőzés 2-es vagy x a heti totóban. Azonban jött a defekt, a párttitkár képében és az leszavazta az értekezlet határozatát. A soffőrök mit tehettek mást, hümmögtek és visszakoztak, sőt jelentkeztek szemináriumra is és mint később kiderült, egyikük sem halt bele a mégis csak megszervezett szemináriumba. A párttitkár távozóban megkérdezte a társaságot:

— Elvtársak, hanem az énekkarba igazán beléphetnétek.

— Ugyan elvtárs, — válaszoltak a gépkocsivezetők, — rossz a mi hallásunk, még azt sem halljuk meg soha, amikor az énekkarba hívnak bennünket.

A buta ember

Egy, csak egy ember van a gyárban, aki butának tartja magát, annak sem írjuk ki a nevét, úgyis magára ismer.

Gyakran mondogatja:

— Bizony elvtársaim, jó nektek, ti okosak vagytok, de én buta vagyok, mint a dinnye.

Aztán fogja magát a buta ember és fölmegy a normairodába, — ugyanis egy kis panasza van.

— Elvtársak, — mondja a buta ember, — nekem annyi eszem sincs, mint a kalucsninak, de ez és az, meg amaz, a normám körül valami nem stimmel.

Mutatószámra, hatásfokra, kapacitásra és kvalifikációra, továbbá sok másra hivatkozik a buta ember, végül, mikor mindenkit kioktatott, mondja:

— Csak ne lennék ilyen buta, megmagyaráznám én jobban, de most a munkán kívül minden időmet az köti le, hogy mennyi ötször öt. Azt hiszem, tizenkettő. Dehát én csak négyig tudok helyesen számolni.

A buta ember egyébként jól dolgozik és pártmunkát is végez, ha megszorítják. A multkor ki akarták emelni az egyik minisztériumba.

— Buta vagyok én ahhoz, — ellenkezett. — Buta vagyok én mindenhez, ami nem gyári munka.

A pártvezetőség tovább próbálkozott vele. Újra javasolta. Most törzstiszti tanfolyamra.

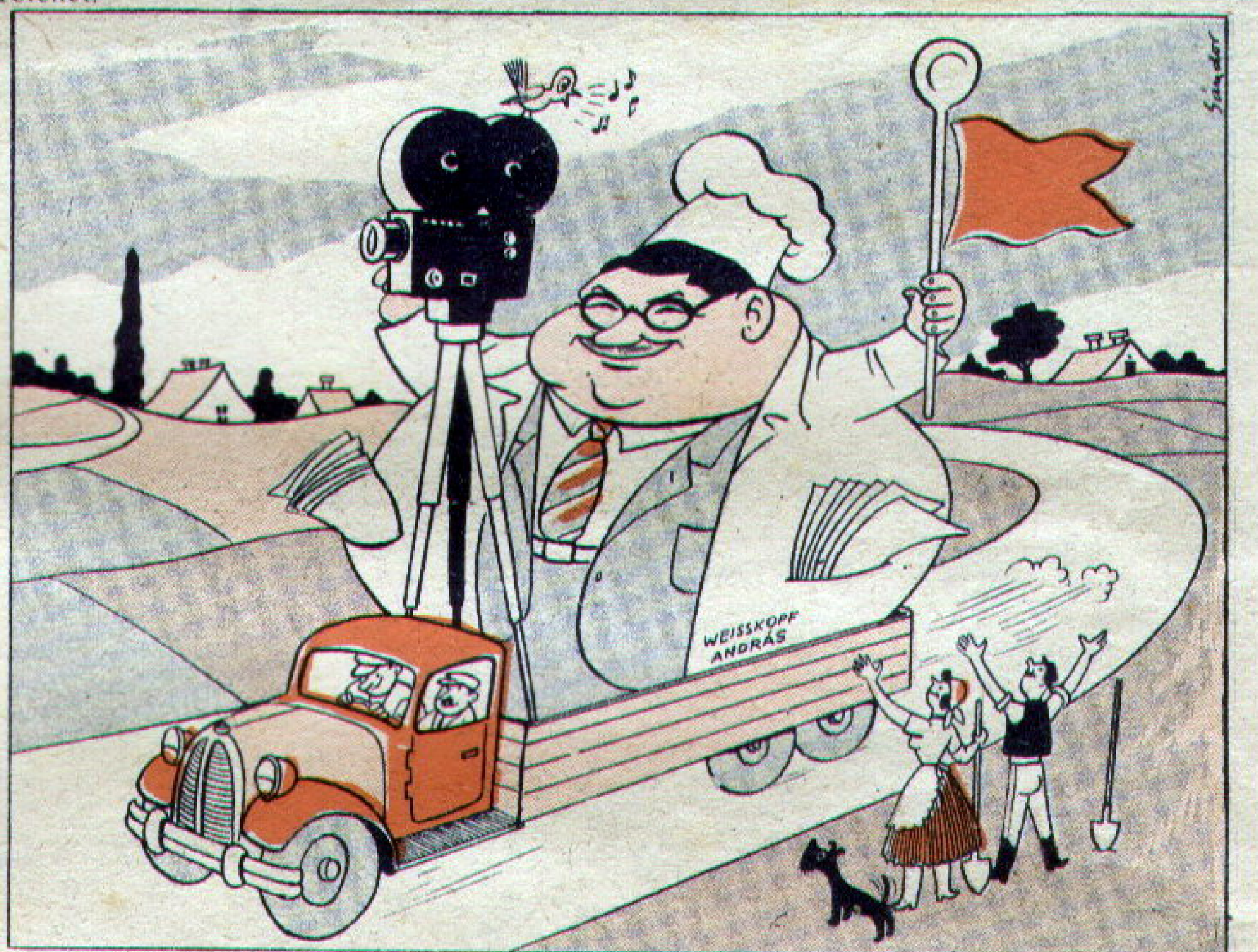
— Buta vagyok én ilyesmihez, — hárította el. — Még talán bakának elmennék, de törzstisztnek? Magas az egy ilyen buta embernek. Boldog lennék, ha le tudnám írni a nevem, nemhogy törzstisztnek menni.

Bizony, ilyen a gyár buta embere. Jól dolgozik, a mozgalmi munkában is segít, ha kicsit megmozgatják, csak éppen buta. Még azt sem tudja, mivel lehet a rákot gyógyítani, még hottentottául sem tud és állítólag a rádiót sem ő találta föl.

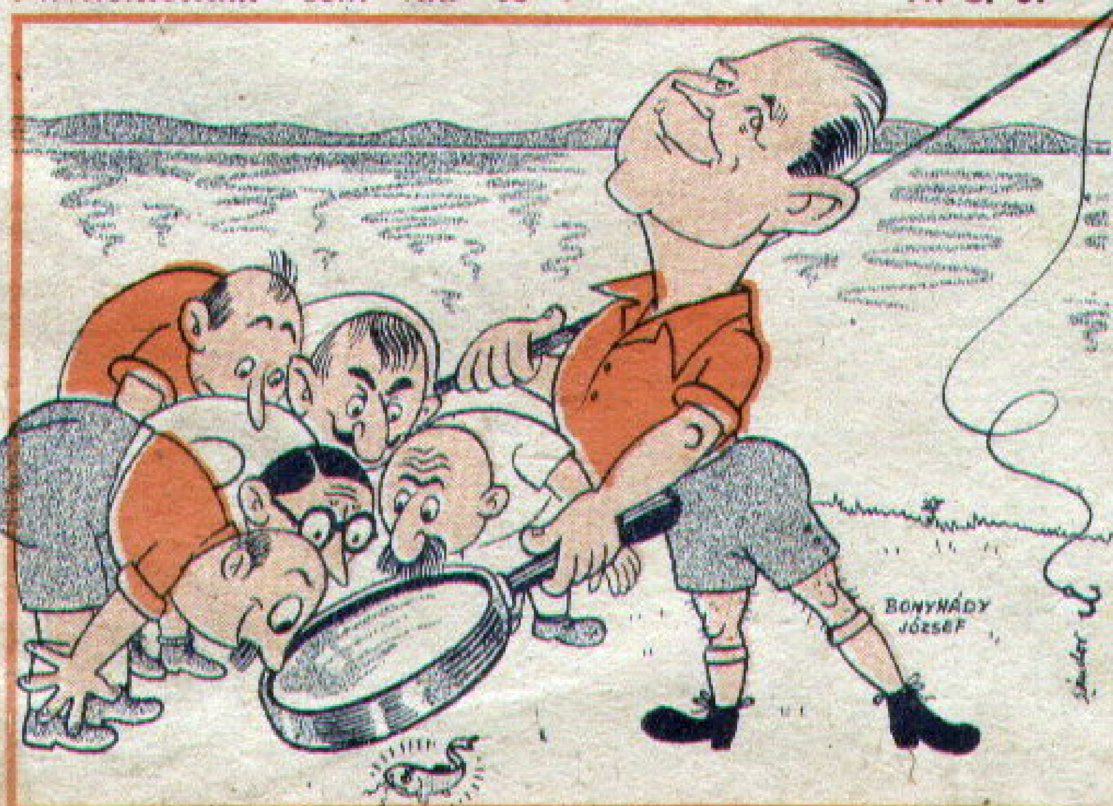
Vagy talán nem is olyan buta a buta ember, csak butáskodik? Hogy miért? Lehet kombinálni. Van néhány lehetőség. Azt hiszem, erre csak ő tudna választ adni. Viszont illetlenség ilyen magas kérdést föltenni egy önmagát tökfilkónak tartó egyénnek.

Bár most a buta ember azt hiszem, bajba kerül. Iskolára akarják küldeni, majd ott kigyógyul a butaságából, — mondja a párttitkár. — Ha viszont ide sem akar elmenni, akkor nem kívánunk neki semmit, csak azt, hogy valóban olyan buta legyen, amilyennek mutatja magát.

N. S. J.

Képünk a Gschwindt-üzem népszerű szakácsát ábrázolja, aki „súlyos" egyéniségével teljesen betölti egy falujáró teherautó kereteit. Ez azonban nem hiba, mert Weisskopf elvtárs egyedül dolgozik egy egész brigád helyett: kitűnően főz, remekül agitál, filmfelvételt készít s mindezen kívül élő propagandája a Gschwindt kitűnő konyhájának s az állandóan emelkedő életszínvonalnak.

Bonyhády József főpecázó újítása: így segít magán, ha a törpe-harcsa, amit kifogott, túlságosan törpére sikerült.

Amit még el kellett mondani

Aki elolvassa az oldalt, látja, írunk mi sok olyanfélét, ami rossznak tűnik, ami hiba, amin javítani kellene.

A soffőrök kedélyes fickók, akik átejtenék a jóistent is. A kocsisok természetesen hasonszőrűek s cimborálnak mindenféle rosszal. A termelési felelős számára és az üzemi irodán főtéma a horgászat s a restancia szapora, mint a légy. A kugliügyi szakértő pedig biztosan azon bánkódik, miért nem lehet kuglizásból megélni. És amit még kihagytunk, mert nem akartuk az április 4-re készülő ünnepi hangulatot rontani.

Ez a feltevés, ám nézzük a valóságot, nézzük az üzemet, csakugyan olyan komor-e a helyzet, mint ahogy az egyes tünetekből látszik.

Amerre csak lépünk, mindenütt sürgést-forgást látunk, lázas izgalmat, boldog örömet, serény készülődést a felszabadulás nagy ünnepére. De hogy ne csapjuk be az olvasót és magunkat, megkérdezzük a párttitkárt, hogy is áll a helyzet, nem csak bennünket akar-e elképeszteni, becsapni s megrendeznek számunkra egy olyan sürgés-forgást, hogy aztán emiatt csupa jót írjunk a gyárról.

— Hogy állunk a felajánlásokkal? — kérdezzük tehát komoran és balsejtelmekkel a titkárt.

— A felajánlással? — néz ránk a titkár — hát...

— Mi a szösz? — szédülünk meg. — Csak nincs valami baj?

— A felajánlásokat, — folytatja a titkár, — százszázalékosan teljesítettük, csak az a baj, hogy már március harmincadika van és még van néhány ember, aki nem teljesítette túl, amit vállalt.

Hát így áll a bál. A soffőrök, a kocsisok, a horgászok, és a többi kisebb hiba és apró szenvedély tulajdonosa mind-mind teljesítette április 4-i tervét s ami hiba itt-ott becsúszik, egyre inkább tűnőben van.

Jövő héten Ludas Matyi